

Sygn. akt I C 393/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Kordowski
Protokolant:	Alicja Gładysiak

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2016 r. w Łomży

sprawy z powództwa A. P. (1) i W. P.

przeciwko A. P. (2)

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego A. P. (2) na rzecz powodów A. P. (1) i W. P. kwotę po 150 000 (sto pięćdziesiąt tysięcy) złotych na rzecz każdego z nich z ustawowymi odsetkami od dnia 13 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

III. zasądza od pozwanego A. P. (2) na rzecz powodów A. P. (1) i W. P. kwotę 1000 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. odstępuje od obciążania pozwanego brakującą opłatą od pozwu.

Sygn. akt I C 393/16

UZASADNIENIE

Powodowie A. P. (1) i W. P. po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa wnieśli o zasądzenie od pozwanego A. P. (2) kwoty po 150.000 zł na rzecz każdego z nich tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu, nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powodowie podali, że dochodzone przez nich świadczenie ma swe źródło w czynie niedozwolonym, do którego doszło w dniu 13 czerwca 2006 r., w wyniku którego śmierć poniosła ich córka K. P.. Odpowiedzialność za ten czyn ponosi pozwany A. P. (2), który został prawomocnie skazany za przestępstwo z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zb. z art. 197 § 1 k.k. na karę 25 lat pozbawienia wolności.

Pozwany A. P. (2), będąc osadzonym w zakładzie karnym, w odpowiedzi na pozew wyraził wolę osobistego uczestnictwa w rozprawie. Na rozprawie pozwany uznał powództwo w całości.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Pozwany A. P. (2) prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie II K (...) uznany został za winnego tego, że w dniu 13 czerwca 2006 r. w P. gm. Z. woj. (...), działając z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia i zgwałcenia K. P., używając przemocy polegającej na zadawaniu uderzeń w okolice twarzoczaszki doprowadził ją do odbycia stosunku seksualnego oraz uciskał ją drewnianym elementem ogrodzenia i rękoma za szyję co doprowadziło do całkowitego zamknięcia dróg oddechowych i gwałtowanego uduszenia skutkującego śmiercią K. P., to jest popełnienia czynu z art. 148 § 1 pkt. 2 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. i za to na mocy art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zb. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazał go, zaś na mocy art. 148 § 1 pkt. 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 25 lat pozbawienia wolności. Na mocy art. 415 § 3 k.p.k. powództwo cywilne pozostawił bez rozpoznania.

Zgodnie z ustaleniami Sądu Okręgowego w Łomży dokonanymi w sprawie II K (...)A. P. (2) w dniu 12 czerwca 2006 r. wrócił z pracy we W.. W trakcie drogi powrotnej do kraju jak i bezpośrednio po przyjeździe stale spożywał alkohol. Około godz. 3.00 w nocy z 12/13 czerwca 2006 r. trafił przypadkowo, zauważając z drogi palące się ognisko, na posesję swoich znajomych małżeństwa P.. Gdy przyszedł był pod wyraźnym wpływem alkoholu i prosił o odwiezienie do domu. A. P. (3) odprowadziła go do męża siedzącego przy ognisku, lecz nie zapoznała go z siedzącymi tam znajomymi. Wśród osób przebywających wówczas u małżeństwa P. była między innymi K. P.. A. P. (2) nie znał jej i nie miał z nią wcześniej kontaktów. A. P. (2) zaproponował wyjazd do burdelu, jednak jego propozycja nie spotkała się z akceptacją, następnie dosiadł się do ogniska, w trakcie którego spożywał alkohol, starał się uczestniczyć w rozmowie, jednakże przysypiał na krześle, z którego ostatecznie spadł. W międzyczasie wszyscy uczestnicy udali się na spoczynek. Około godz. 5-tej Z. W. po sprzątnięciu sprzętu grającego, obudził śpiącego na ziemi A. P. (2), który wstał i mówiąc, że idzie do domu, udał się za stodołę. Nieomal bezpośrednio po nim w tym samym kierunku poszła również K. P., oświadczając Z. W., iż udaje się celem załatwienia potrzeby fizjologicznej. Przez otwór w płocie weszła ona na teren innej posesji, zarośnięty drzewami, krzewami i trawą, gdzie załatwiła potrzebę fizjologiczną. Bezpośrednio za K. P. udał się także A. P. (2), który uprzednio zauważył odchodzącą ją od ogniska i kierunek jej poruszania. Przechodząc przez dziurawy płot oderwał on jedną z drewnianych sztachet i trzymając ją udał się w stronę znajdującej za płotem K. P.. Spotkał ją w odległości około 18 metrów od ogrodzenia, gdy była ona już całkowicie ubrana. Zadał jej wówczas kilka uderzeń pięścią w twarz, wargi w następstwie czego doznała ona licznych, rozbryzgowych krwawień. Oszołomiona uderzeniami i znajdująca się pod znacznym wpływem alkoholu K. P. nie mogła przeciwstawić się skutecznie A. P. (2), który następnie przewrócił ją plecami na trawiaste podłoże. W tej pozycji ściągnął jej spodnie, zerwał zakrwawiony biustonosz, powodując jego uszkodzenie a po czym zdjął i odrzucił na odległość 2 metrów majtki zaatakowanej kobiety celem odbycia z nią przemocą stosunku seksualnego. Sytuacja ta wywołała próbę obrony ze strony rozebranej K. P., która przy użyciu rąk i nóg starała się obronić przed napastnikiem. A. P. (2) przyciskał jej ręce do ziemi i używając kolan doprowadził ją jednakże do stanu bezbronności i odbył z nią przemocą pełen stosunek płciowy. Bezpośrednio po nim przy użyciu rąk oraz sztachety zaczął on dusić K. P.. W następstwie silnego ucisku na szyję doszło do całkowitego zamknięcia dróg oddechowych i uduszenia. Kiedy przestała dawać oznaki życia, A. P. (2) rzucił na okolice odkrytych jej narządów rodnych spodnie, wyostał się na drogę i wrócił do domu około godz. 7.00. Swoim rodzicom oraz żonie przyznał się, że zabił kobietę. A. P. (2) w toku postępowania karnego przyznał się do zabójstwa K. P., nie kwestionował też faktu odbycia z nią stosunku płciowego, nigdy natomiast nie przyznał się do zgwałcenia pokrzywdzonej.

K. P. była córką powodów A. P. (1) i W. P.. W chwili śmierci miała 19 lat. Powodowie w pozwie podali, że czynem swym pozwany zadał im cierpienia psychiczne w postaci bólu po stracie bliskiej osoby i lęku przed osamotnieniem, tęsknoty i bezsilności. Zmarła córka była młodą, wchodzącą w życie osobą, miała być dla nich oparciem i pomocą, tymczasem to oni musieli dokonać pochówku własnego dziecka. Do dnia dzisiejszego sama myśl o córce, a zwłaszcza o tragicznych okoliczności jej śmierci wywołuje u nich płacz i smutek. Już nigdy nie zaznają spokoju, przeżywają każdą rocznicę jej śmierci, jej imieniny i uroczystości rodzinne. Dodatkowo podali, że ponieśli koszty pochówku córki oraz stale ponoszą koszty utrzymania jej grobu.

Pozwany uznał powództwo w całości.

Zgodnie z treścią art. 213 § 2 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 22.02.2010 r. IV CSK 439/09 wyjaśnił, że zgodnie z art. 231 § 2 k.p.c. sąd jest obecnie związany uznaniem powództwa, chyba że jest ono sprzeczne z prawem, przez co rozumie się sprzeczność z przepisami bezwzględnie obowiązującymi, albo zmierza do obejścia prawa lub jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Jeżeli żadna z tych okoliczności nie zachodzi sąd jest obowiązany wydać wyrok zgodny z uznaniem powództwa, bez względu na to, czy uznanie znajduje uzasadnienie w okolicznościach sprawy. Uznanie powództwa odnosi się bowiem zarówno do podstawy prawnej jak i faktycznej zgłoszonego żądania i stanowi akt dyspozycyjny podlegający kontroli sądu, tylko z punktu widzenia powyżej wymienionych przesłanek z art. 213 § 2 k.p.c. (por. SN z 28.10.1976 r., II CR 232/76, z 14.09.2003 r., III CRN 188/83, z 09.11.2011 r. II CSK 70/11, z 09.11.2011 r. II CSK 671/10), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Pod red. A. Z. i innych – do art. 213, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. pod red. M. M. – do art. 213 KPC). Innymi słowy poprzez uznanie powództwa pozwany uznaje nie tylko samo żądanie powoda, ale także przytoczone przez niego okoliczności faktyczne, a kryteria kontroli sądu w takiej sytuacji odnoszą się jedynie do skutków prawnego uznania, a nie do okoliczności faktycznych sprawy.

Mając na uwadze powyższe, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym wyroku Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie II K (...) oraz dowodów zgromadzonych na etapie postępowania karnego, w ocenie Sądu Okręgowego uznanie powództwa przez pozwanego nie było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego, ani nie zmierzało do obejścia prawa.

W kontekście ustaleń faktycznych dokonanych w toku postępowania karnego w sprawie II K (...) nie ulega wątpliwości, że śmierć K. P. nastąpiła na skutek przestępstwa, które popełnił pozwany A. P. (2), i za które został skazany prawomocnym wyrokiem. Pozwany przemocą doprowadził ją do obcowania płciowego i w związku ze zgwałceniem dokonał jej zabójstwa. Zważyć przy tym należy, że w myśl art. 11 k.p.c. ustalenia prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Przyjmuje się, że związanie Sądu wyrokiem karnym obejmuje: sprawcę przestępstwa, czas i miejsce popełnienia przez niego czynu, opis czynu zawierający wszystkie istotne elementy charakterystyczne dla danego przestępstwa czy sposób popełnienia przestępstwa. Zgodnie z jednolitym orzecznictwem Sądu Najwyższego, sąd cywilny związany jest osobą pokrzywdzonego ustaloną w wyroku karnym (wyr. Z 18.05.1965 r. I PR 130/65, wyr. Z 08.01.2004 r., I CK 137/03, wyr. Z 05.12.2008 II CSK 191/08). Tym samym w sprawie nie było wątpliwości co do podstawy faktycznej odpowiedzialności pozwanego.

Ponadto uznanie przez pozwanego powództwa dotyczącego zapłaty na rzecz pozwanych zadośćuczynienia za śmierć ich córki znajdowało swoje uzasadnienie prawne w treści art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni podziela utrwalony w judykaturze pogląd, zgodnie z którym najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, LEX nr 604152, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, LEX nr 950584). Zgodnie z treścią art. 448 zd. 1 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. W świetle ustalonego orzecznictwa nie ulega wątpliwości, iż prawo do życia w rodzinie i utrzymywanie tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 k.c. i 24 k.c. (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2012 r., I CSK 314/11, LEX nr 1164718; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 11 grudnia 2012 r., I ACa 1006/12, LEX nr 1283356; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 7 listopada 2011 r., I ACa 488/12; LEX nr 1237242). Zdaniem Sądu Okręgowego naruszenie dobra osobistego powodów nie budziło wątpliwości, trudno jest bowiem negocjować więź która łączy rodziców z dzieckiem.

Zdaniem Sądu Okręgowego uznanie powództwa w całości nie pozostawało także w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. W wyniku czynu pozwanego śmierć poniosła córka powodów. Z twierdzeń pozwu, niekwestionowanych

przez pozwanego wynika, że zdarzenie to zaburzyło ich życie rodzinne, doznali oni traumy, cierpień psychicznych, pozbawiani zostali w przyszłości możliwości kontaktu ze swoim dzieckiem na zawsze. Ich córka w chwili śmierci była osobą młodą, wchodzącą w dorosłe życie. Powodowie mają poczucie utraty wsparcia od córki w przyszłości. Mimo upływu czasu nadal przeżywają jej śmierć, w szczególności w dniach które osobiści kojarzą im się z córką oraz w czasie uroczystości świątecznych. Nadal nie mogą pogodzić się z jej śmiercią i faktem zaburzenia naturalnych kolei losu. Negatywne emocje nasilone są poprzez drastyczne okoliczności śmierci córki, które w świetle prawomocnego wyroku są niepodważalne. Pozwany wobec córki pozwanych dopuścił się przestępstwa najcięższej kategorii, pozbawił ją życia w okolicznościach trudnych do zaakceptowania w szczególności dla rodziców. Zatem jako rodzice muszą sprostać traumie, jaka ich dotknęła. Nie można również zapominać, iż negatywne przeżycia psychiczne pozwanych potęgował trwający proces krany. W tej sytuacji nie sposób przyjąć, że uznanie powodztwa pozostawało w rażącej sprzeczności okolicznościami sprawy i mogłoby doprowadzić do pokrzywdzenia pozwanego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na zasadzie art. 213 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Na zasadzie art. 333 § 1 pkt. 2 k.p.c. Sąd wyrokowi odnośnie punktu I nadał wyrok natychmiastowej wykonalności (punkt II wyroku).

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z wynikiem procesu na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c., na które składa się uiszczona przez powodów opłata od pozwu (punkt III wyroku).

Uwzględniając sytuację pozwanego, który obecnie przebywa w zakładzie karnym i nie ma możliwości zarobkowych, Sąd odstąpił od obciążania go brakującą opłatą od pozwu (punkt IV wyroku).